

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Juliana Tuwima w Wodzisławiu Śląskim

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z BIOLOGII DLA KLASY 6

Zgodne z aktualną podstawą programową oraz Statutem Szkoły

Opracowano na podstawie „Puls życia” program nauczania biologii w klasie 6

Informacje wstępne

1. Ocenianiu na lekcjach biologii podlegają: wiadomości i umiejętności ucznia, postępy w nauce oraz jego zaangażowanie i wysiłek wkładany w pracę na lekcji, w tym uwzględnianie wskazówek nauczyciela oraz wykonywanie zleconych zadań.
2. Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia.
3. Uczeń jest zobowiązany do posiadania zeszytu przedmiotowego oraz prowadzenia go w sposób umożliwiający systematyczne uzupełnianie materiału.
4. Na lekcjach biologii oceniane są wiadomości i umiejętności wynikające z podstawy programowej.
5. Praca ucznia na lekcji podlega systematycznej ocenie. O uzyskanej ocenie nauczyciel informuje ucznia na bieżąco.

Przedmiotem oceniania z biologii jest:

- wiedza biologiczna zgodna z podstawą programową,
- posługiwanie się terminologią biologiczną,
- analiza zjawisk i procesów biologicznych,
- stosowanie wiedzy biologicznej w praktyce,
- wykonywanie i analiza obserwacji oraz doświadczeń biologicznych,
- interpretowanie informacji biologicznych przedstawionych w różnych formach,
- aktywność, zaangażowanie i systematyczność w pracy na lekcji.

Sposoby i formy oceniania

Ocenianie osiągnięć ucznia odbywa się w szczególności poprzez: sprawdziany pisemne, kartkówki, odpowiedzi ustne, karty pracy, zadania i ćwiczenia wykonywane podczas lekcji, obserwacje i doświadczenia biologiczne, projekty edukacyjne, pracę na lekcji.

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z biologii, jeżeli: uzupełnił wszystkie zaległości edukacyjne, w szczególności zaległe sprawdziany, kartkówki i zadania, w terminach ustalonych przez nauczyciela, korzystał z możliwości bieżącej poprawy ocen na zasadach określonych przez nauczyciela, spełnia warunki określone w Statucie Szkoły. Uczeń może ubiegać się wyłącznie o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej o jeden stopień.

Szczegółowe wymagania edukacyjne

Różnorodność i jedność świata zwierząt				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
- wymienia wspólne cechy zwierząt - wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych - wyjaśnia, czym jest tkanka - wymienia podstawowe rodzaje tkanek zwierzęcych	- przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt - podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych - wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki zwierzęcej - opisuje budowę wskazanej tkanki	- definiuje pojęcia komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm - na podstawie podręcznika przyporządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej - określa miejsca występowania w organizmie omawianych tkanek - rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych	- charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce - charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców - podaje przykłady szkieletów bezkręgowców - charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek zwierzęcych - omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej, nabłonkowej i łącznej	- prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt - na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej - na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek zwierzęcych - wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami

Od płazińców do pierścienic

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
- wskazuje miejsce występowania płazińców - rozpoznaje na ilustracji tasiemca - wskazuje środowisko życia nicieni - rozpoznaje na ilustracji nicienie wśród innych zwierząt - rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt - wskazuje środowisko życia pierścienic	- wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca - wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu - opisuje na podstawie schematu cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego - wskazuje charakterystyczne cechy nicieni - omawia budowę zewnętrzną nicieni - wymienia choroby wywołane przez nicienie - wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic - wyjaśnia znaczenie szczecinek	- omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia - wyjaśnia znaczenie płazińców - wskazuje rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca - wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu - omawia środowisko i tryb życia pijawki - na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę	- charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców - omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem - charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie - wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia - charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic	- analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływanymi przez płazińce - ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka - analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywoływanymi przez nicienie - charakteryzuje znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka - ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka

Stawonogi i mięczaki

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
- rozpoznaje stawonogi wśród innych zwierząt - wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów - wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów - wymienia główne części ciała skorupiaków - rozpoznaje skorupiaki wśród	- wymienia miejsca bytowania stawonogów - rozdziela wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki - wskazuje środowiska występowania skorupiaków - opisuje budowę zewnętrzną skorupiaków - wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych	- wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów - przedstawia kryteria podziału stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki - opisuje funkcje odnóży stawonogów - nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego	- charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów - omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków - wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów - wyjaśnia, czym jest oko	- przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne - analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk - charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie

innych stawonogów - wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów - wylicza środowiska życia owadów - rozpoznaje owady wśród innych stawonogów - wymienia środowiska występowania pajęczaków - rozpoznaje pajęczaki wśród innych stawonogów - wymienia miejsca występowania mięczaków - wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka	gatunków owadów - na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka - wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków - omawia sposób odżywiania się pajęczaków - omawia budowę zewnętrzną mięczaków - wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków	- omawia wskazane czynności życiowe - omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych środowiskach - analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieranym pokarmem - na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka - omawia czynności życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków - omawia czynności życiowe mięczaków	złożone - wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia - wymienia znaczenie skorupiaków w przyrodzie - wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia - omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na - charakteryzuje odnóża pajęczaków - wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów	i dla człowieka - na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka - ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka - omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka
--	---	---	--	--

Kręgowce zmiennocieplne

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
- wskazuje wodę jako środowisko życia ryb - rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych - wymienia kilka gatunków ryb przedstawionych w podręczniku - wskazuje środowisko życia płazów - wymienia części ciała płazów - wskazuje na ilustracji płazy ogoniaste, bezogone i bezogonowe - wymienia środowiska życia	- na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb - przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych - podaje przykłady zdobywania pokarmu przez ryby - podaje nazwę ryby dwuśrodowiskowej - omawia budowę zewnętrzną płaza - wymienia stadia rozwojowe	- na podstawie obserwacji omawia czynności życiowe ryb - nazywa płetwy i wskazuje ich położenie - opisuje proces wymiany gazowej u ryb - kilkoma przykładami ilustruje strategie zdobywania pokarmu przez ryby - wymienia kilka nazw gatunkowych ryb żyjących w Bałtyku - charakteryzuje	- wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb - omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i czynnościach życiowych do życia w wodzie - omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło - omawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka - wskazuje zagrożenia i konieczność ochrony ryb - omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego	- wykazuje związek istniejący między budową ryb a miejscem ich bytowania - wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach - wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennocieplnością - ocenia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka - analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony

gadów • omawia budowę zewnętrzną gadów • wskazuje na ilustracji jaszczurki, krokodyle, węże i żółwie	żaby • podaje przykłady płazów żyjących w Polsce • wymienia główne zagrożenia dla płazów • wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennością • rozpoznaje gady wśród innych zwierząt • określa środowiska życia gadów	przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie • omawia wybrane czynności życiowe płazów • rozpoznaje na ilustracji przykłady płazów ogoniastych, bezogonowych i beznogich • omawia główne zagrożenia dla płazów • opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie • omawia tryb życia gadów • omawia sposoby zdobywania pokarmu przez gady • wskazuje sposoby ochrony gadów	związek z życiem w wodzie i na lądzie • rozpoznaje przedstawicieli płazów wśród innych zwierząt, wskazując na ich charakterystyczne cechy • charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i beznogie • wskazuje sposoby ochrony płazów • charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów • analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów • charakteryzuje gady występujące w Polsce	przed utratą wody • wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia • ocenia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka
--	---	--	---	---

Kręgowce stałocieplne

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
• wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków • na żywym okazie lub na ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków • rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy • wymienia przykłady ptaków żyjących w różnych środowiskach • wskazuje środowiska występowania ssaków • na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną	• rozpoznaje rodzaje piór • wymienia elementy budowy jaja • wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne • ocenia pozytywne znaczenie ptaków w przyrodzie • wykazuje różnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki • określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne • wymienia wytwory skóry ssaków • wykazuje zależność między budową morfologiczną	• omawia przystosowania ptaków do lotu • omawia budowę piór • wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków • wykazuje rolę piór w utrzymaniu stałocieplności • omawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka • wskazuje zagrożenia dla ptaków • na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków	• analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją • wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania ptaków • wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków • wykazuje związek istniejący między wielkością i kształtem dziobów ptaków a rodzajem spożywanego przez nie pokarmu • opisuje przystosowania	• rozpoznaje na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę • wykazuje związek między stałocieplnością ptaków a środowiskiem i trybem ich życia • analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a różnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością

ssaków wymienia przystosowania ssaków do zróżnicowanych środowisk ich bytowania	ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem nazywa wskazane zęby ssaków	- wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z utrzymywaniem przez nie stałocieplności - omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków - rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje - wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody	ssaków do różnych środowisk życia - charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków - identyfikuje wytwory skóry ssaków - omawia znaczenie ssaków dla człowieka - wymienia zagrożenia dla ssaków	- analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk zajmowanych przez ssaki - wykazuje przynależność człowieka do ssaków
--	--	---	--	---